

РЕШЕНИЕ

№ 1530

гр. София, 08.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 09.02.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Николай Ингилизов

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **7881** по описа за **2023** година докладвано от съдия Николай Ингилизов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.14, ал.3 от ЗСПЗЗ, вр. с чл.208- чл.228 от АПК.

Образувано е по касационна жалба на Р. Д. С., Н. Д. С., Д. С. С. и Л. Д. Т., чрез адв. Я. В. срещу Решение №9167 от 01.06.2023 г. по дело № 20211110151037 по описа на Софийски Районен съд 128-ми граждански състав, в частта в която е отхвърлена жалбата насочена срещу Решение № 228-6-1/18.06.2021 г. на ОСЗ -С., с която е отказано да бъде признато правото на собственост на наследници на Д. Т. Б., върху нива от 14.000 дка, в м.“Севладица“, и срещу решение № 228-6-2/18.06.2021 г. на ОЗС-С., в частта, в която е възстановеното право на собственост върху нива в м.“Реката“ от 10.400 дка.

Претендира се отмяна на решението поради неправилно установени факти от решаващия съд, неправилно е обоснован извода на съда със заключението на повторната експертиза, както и неправилен е изводът, че Решение № 3010/11.01.1999 г. е издадено преди влизане в сила на плана за земеразделяне. Сочи се необоснованост на оспорените пред СРС решения на ОСЗ-С., Столична община. Иска се отмяна на решението на СРС и връщане на преписката на ОСЗ-С. с указания за постановяване на решение, с което да се възстанови правото на собственост на Д. Т. Б. върху Нива от 14.002 дка в м. „Сред ниви“.

В съдебно заседание не се явяват лично жалбоподателите, не се представляват.

Ответникът- Общинска служба по земеделие С. се представлява от адв.Й., който излага аргументи за потвърждаване на решението на СРС и оспореното решение на ОСЗ С..

Заинтересованата страна В. Б. Б. не се явява, представлява се от адв.Б., който излага аргументи за неоснователност на касационната жалба.

Заинтересованите страни Б. Н. В., В. В. В., Г. Ц. П., К. С. Б., Л. С. Б., Р. Л. Б., Т. А. Б., А. Г. Х., Н. А. Б. редовно призовани не се явяват, не се представляват.

Софийска градска прокуратура, чрез прокурор Тони Петрова, изразява становище за неоснователност на жалбата.

Касационният съд, като извърши преглед на обжалваното съдебно решение, констатира следното:

Касационната жалба е подадена в предвидения законен срок и от страна по първоинстанционното производство, за която решението е неблагоприятно, поради което същата е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, но по различни аргументи решението на СРС подлежи на частично обезсилване.

Съдът намира за установено по делото, въз основа на фактическите констатации на първоинстанционния съд и приетите по делото доказателства, че видно от удостоверение за наследници № КВН22-УГ01/28.01.2022 г., издадено от длъжностното лице по гражданско състояние при [населено място], Столична Община, Б. В. Анжарлийски е починал на 27.09.1957 г., като е имал две деца - син Т. Б. В., починал 1972 г. и дъщеря С. Б. С. - починала 1982 г. От това удостоверение за наследници се установява, че лицето Д. Т. Б., по отношение на който е постановено оспореното решение № 288-6-2, е син на Т. Б. В..

На 02.02.1992 г., Д. Т. Б. е подал заявление до ПК за възстановяване собствеността върху 39.2 дка земеделски земи. Към същото са приложени писмени доказателства, сред които и заявление-декларация от 13.01.1957 г. за членство в ТКЗС с опис на внесените земи. По така депозираното заявление ОСЗ се е произнесла с решения от 1995 г., от 2018 г. и процесиите от 2021 г.

Въз основа на заявление за възстановяване на земеделски земи, подадено от наследници на Б. В. Анжарлийски, ОСЗ е издала решения през 2008 г., 2009 г. и 2018 г., в които са определени подлежащите на възстановяване земи.

С оглед възникнал спор за материално право между наследниците на общия наследодател Б. В. Анжарлийски и на Д. Т. Б., е образувано гр.д.№ 1118/2009 г., по което е постановено на 17.04.2013 г. решение, изменено с решение № 2144/14.03.2016 г. по описа на в.гр.д.№ 5443/2014 г. по описа на С.. С постановените решения съдът е отхвърлил иска за признаване за установено, че към момента на образуване на ТКЗС, Б. В. Анжарлийски е бил собственик на земеделски земи от 9.2 дка в м.“Брегът“, 4.8 дка в м.“Реката“ и 10.4 дка в м.“М.“. Признато е за установено обаче, че Б. В. Анжарлийски е бил собственик на други 12 имота, а именно: 2 дка в м.“Крушата“, 2.8 дка в м.“Рогач“, 4.3 дка в м.“Брестето“, 5.4 дка в м.“Посе пове“, 6.0 дка в м.“Турчинът“, 3.8 дка в м.“Падината“, 7.9 дка в м.“Севдалица“, 6.7 дка в м.“Севдалица“, 1.6 дка в м.“Севдалица“, 1.0 дка в м.“Севдалица“, 1.2 дка в м.“Брестето“ и 1.0 дка в м.“Брестето“.

След влизане на решението в сила, на 13.11.2017 г. е подадено заявление от В. Б. Б., до ОСЗ Нови Искър, за издаване на решение за възстановяване правото на собственост на наследниците на Б. В. Анжарлийски. Органът по земеделската

реституция се е произнесъл с решения от 14.03.2018 г. Срещу същите е подадена жалба от Р. С., Н. С., Д. С. и Л. Т.. По жалбата е образувано адм.д.№ 26956/2018 г. по описа на СРС, 25 състав, с решението по което жалбата е изцяло отхвърлена. С решение № 6340/13.11.2020 г., постановено по к.адм.д.№ 7316/2020 г. по описа на АССГ, решението на СРС е отменено частично, като по подадената жалба са отменени Решение № 196-1/14.03.2018 г. на ОСЗ-Нови Искър по преписка № 03407/02.02.1992 г. по заявление на Д. Т. Б., Протоколно решение № 196-1/14.03.2018 г. на ОСЗ-Нови Искър по заявление вх.№ 03407/02.02.1992 г. на Д. Т. Б.. Протоколно решение № 196-1/14.03.2018 г. на ОЗС-Нови Искър, с което се отказва възстановяване правото на собственост на Д. Т. Б. с план за земеразделяне на ниви с площ от 4.8 дка в м.„Реката“, ниви от 10.4 дка в м.„Могилище“, ниви от 14.0 дка в м.„Севладица“ и ниви от 6.0 дка в м.„Б.“.

АССГ е върнал преписката на ОЗС - Нови Искър за произнасяне по подаденото заявление от Д. Т. Б. при спазване на указанията, дадени в мотивите на съдебния акт.

АССГ е приел, че доколкото в мотивите на решението на СГС по иска чл.14, ал.4 от ЗСПЗЗ, е установено, че имотите - 9.2 дка в м.„Брегът“; 4.8 дка в м.„Реката“; 10.4 дка в м.„М.“ към момента на образуване на ТКЗС са собственост на братята Б. и Л. Т., както и че завещанието на Б. Анджарлийски не е породило правно действие, поради което е отказано тяхното възстановяване на Д. Б., както и че спрямо същите имоти липсва установителен диспозитив за принадлежността на правото на собственост върху тях към момента на образуване на ТКЗС, органът по земеделска реституция е следвало да изложи мотиви относно постановените откази те да бъдат възстановени на Д. Т. Б.. Прието, че решенията на ОСЗ-Нови Искър за тези земеделски земи следва да се отменят, като преписката се върне на административния орган, който след като установи релевантните за разрешаване на искането факти, включително, дали за процесните имоти е налице спор за материално право, да се произнесе по искането за възстановяване на собствеността върху процесните имоти, въз основа на представените от заявителя доказателства и тяхната преценка.

Решенията на АССГ и на СРС са представени на ОЗС-Нови Искър от адв.В.. като въз основа на тях, ОЗС е постановила процесните две решения от 18.06.2021 г.

От приетото заключение по съдебно-техническата експертиза на вещото лице Р. К. е видно, че местностите „Севладица“ и „Сред ниви“ са гранични. Според инж.К., собствеността на земеделските земи в землището на [населено място] е възстановена в нови реални граници с план за земеразделяне, като възстановяването е на принципа на комасацията. В заключението е посочено, че планът за земеразделяне за землището на [населено място] е обнародван в ДВ бр. 141/01.12.1998 г., като процесната нива от 14.002 дка, описана в т.4 на решение № 3010/11.01.1999 г. на ПК-Нови Искър, е отразена като нива от 14.002 дка. IV категория, местност „Сред ниви“, имот № 009 168.

По поставените въпроси е допусната повторна експертиза, изпълнима от вещото лице Л. М.. В заключението си същият сочи, че местностите „Севладица“ и „Сред ниви“ са гранични, като м.„Сред ниви“ е по-голямата. Експертът пояснява, че когато възстановяването на собствеността на бивши имоти е в нови реални граници, т.е. с план за земеразделяне, не е задължително да се спазят нито старите граници на имотите, нито точното им местоположение. В същото време доколкото местностите, макар и в момента да са съседни, поради това че ти разделя напоителен канал и обслужващи пътища от двете страни, то може да се приеме, че са идентични.

Вещото лице е категорично, че при изработването на плановете за земеразделяне, съгласно ЗСПЗЗ и правилника за неговото приложение, се е извършвало комасиране на имотите в една и съща местност или в съседни местности /преливащи се една в друга/ или попадащи в един и същи блок по плана за земеразделяне. Указания в тази насока е имало и от Министерство на земеделието.

И вещото лице инж.М. е установило, че планът за земеразделяне за землището на [населено място] е обнародван в ДВ бр.141/01.12.1998 г., като процесната нива от 14.002 дка, е отразена като имот № 009168 - нива на Д. Т. Б..

При защита на заключението си в о.с.з. вещото лице инж.М. твърди, че имотите са върнати така, както е съгласно плана за земеразделяне и съответстват по площ, съгласно решението на поземлената комисия.

Настоящия съдебен състав счита, че фактите по делото са били правилно установени от СРС и правилно е приложен материалния закон по отношение на Решение № 228-6-1/18.06.2021 г. на ОСЗ -С., с която е отказано да бъде признато правото на собственост на наследници на Д. Т. Б., върху нива от 14.000 дка, в м.“Севладица“.

Хронологията на спорът е правилно установена и пресъздадена от СРС, като са направени изводи при вярно отчитане на постановеното решение относно материалния спор за собственост. В конкретния случай не може да се споделят за основателни възраженията на касаторите, че е безспорно доказана собствеността на Д. Б. върху нива от 14.000 дка, в м.“Севладица“. Действително правото на собственост на същия е признато с Решение № 3010/11.01.1999 г. на ПК – Нови Искър върху нива в м. „Сред ниви“ с площ от 14 дка. Това решение обаче няма пречка да бъде променено при условията на чл.14, ал.7 от ЗСПЗЗ доколкото е налице влязло в сила съдебно решение за решаване на материален спор за собственост. Не може да се приеме за неправилен извода на решаващия съд, че към момента на внасяне на имотите в ТКЗС от Д. Б. и подаване от него на заявление-декларация до председателя на с.Войняговци са включени и 14 декара завещани като 1/3 от 42 декара. В това заявление липсва декларирана нива с площ 14 декара в местността „Сред ниви“, а същевременно е безспорно, че соченото завещание не е породило правни последици, тъй като общия наследодател Б. В. Анджарлийски е бил жив към датата на подаване на заявлението-декларация от Д. Б.. Ето защо и направените изводи в този смисъл от решаващия състав на СРС са верни и отчитат правилно постановеното решение за материален спор между страните. Тук е мястото да се посочи, че в решението на СГС по материалния спор за собственост не са признати за собственост Б. В. Анджарлийски само земи в местностите „Брегът“ – 9.2 дка, „Реката“ – 4.8 дка и „Могилици“ – 10.4 дка. За всички останали имоти, за които е било водено делото с предмет чл.14, ал.4 от ЗСПЗЗ / по което е постановено окончателното Решение №2144 от 14.03.2016 г. по гр.дело №5443/2014 г. по описа на СГС/ е признато, че са собственост на общия наследодател Б. В. Анджарлийски. Това значи, че в административното производство именно Д. Б. е следвало да докаже, че е собственик на претендираните 14 дка нива в местността „Сред ниви“.

Същевременно както кредитираната от съда експертиза, така и основната такава приемат, че местностите „Сред ниви“ и „Севладица“ са съседни и преливащи една в друга. С оглед на това правилно се приема, че няма основание да се приеме, че заявителят е доказал правото си на собственост върху нива с площ от 14 дка в местността „Севладица“.

Тези изводи не се променят от действителната констатация, че планът за

земеразделяне на [населено място] е обнародван в ДВ бр.141 от 01 декември 1998 г., тъй като е налице основание за изменение на Решение № 3010/11.01.1999 г. на ПК – Нови Искър по чл.14, ал.7 и ал.7а от ЗСПЗЗ.

Що се касае до наведеното възражение за необоснованост на оспорените решения на ОСЗ – С., следва да се посочи че мотивите на акта могат да се намират и в самата административна преписка и да се считат за инкорпорирани в него. В конкретния случай се установява, че преди постановяване на оспорените актове е проведено заседание на ОСЗ – С., на което е разгледано подаденото заявление, обсъдени са доказателствата и е изложено какво се констатира от комисията. Тези констатации са отразени в Протокол №228 от 18.06.2021 г. и съответстват на постановените решения. Ето защо, като отхвърля жалбата срещу Решение № 228-6-1/18.06.2021 г. на ОСЗ -С., с която е отказано да бъде признато правото на собственост на наследници на Д. Т. Б., върху нива от 14.000 дка, в м.“Севладица“, районният съд постановява решението си при правилно прилагане на закона. Респективно, решението на районния съд е правилно и като такова следва да бъде потвърдено в тази част.

По отношение на частта от съдебното решение, в която е отхвърлена жалбата на Р. Д. С., Н. Д. С., Д. С. С. и Л. Д. Т. срещу решение № 228-6-2/18.06.2021 г. на ОСЗ-С., в частта, в която е възстановено правото на собственост върху нива в м.“Реката“ от 10.400 дка същото се явява недопустимо и следва да бъде обезсилено, а производството в тази част следва да се прекрати.

Съгласно нормата на чл. 10 и сл. ЗСПЗЗ се възстановяват правата на собствениците или на техните наследници върху земеделските земи, които те са притежавали към момента на образуване на ТКЗС, ДЗС или други кооперативни стопанства, като ирелевантно е дали същите са били включени в блоковете на селско-стопанските организации.

Законодателното решение визирано в нормата на чл. 14, ал. 3 ЗСПЗЗ предвижда, че решенията на ОБЩИНСКИТЕ СЛУЖБИ по “ЗЕМЕДЕЛИЕ ” могат да се обжалват пред районния съд, който решава спора по същество. На обжалване по съдебен ред подлежат само изричните откази, с които административния орган не е удовлетворил претенцията на заинтересованите лица за реституция на собствеността. В производството по чл. 14, ал. 3 ЗСПЗЗ не може да се обжалва позитивно решение, с което искането на заявителя е било изцяло уважено.

Първоинстанционният съд е разгледал и се е произнесъл по същество относно жалба срещу ПОЗИТИВНО РЕШЕНИЕ, с което е възстановено правото на собственост на наследници на Д. Т. Б. върху земеделски имот – нива в м.“Реката“ от 10.400 дка. Така постановеното решение е ПРОЦЕСУАЛНО НЕДОПУСТИМО, като СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД е бил длъжен да прекрати производството по делото , предвид на обстоятелството, че по реда на чл.14, ал.3 ЗСПЗЗ е бил компетентен да разгледа само жалба срещу ИЗРИЧНИЯ ОТКАЗ на ответника, какъвто е обективиран в Решение № 228-6-1/18.06.2021 г. на ОСЗ -С..

Позитивните решения на ОБЩИНСКАТА СЛУЖБА по “ЗЕМЕДЕЛИЕ”, т. е. решенията, с които се уважават подадените заявления, са изключени от съдебния контрол по чл. 14, ал. 3 ЗСПЗЗ. По своя характер производството по чл. 14, ал. 3 ЗСПЗЗ е административно по АПК, но с отклонения, предвидени в специалния закон, с който е уредено, т. е. касае се за особено административно производство. Безспорно е, че

РЕШЕНИЯТА на ОБЩИНСКАТА СЛУЖБА по “ЗЕМЕДЕЛИЕ” по чл.14, ал.1 ЗСПЗЗ са индивидуални административни актове по смисъла на чл. 21 АПК, тъй като с тях се създават права и задължения или се засягат права или законни интереси на лицата, които по закон са правоимащи да искат по административен ред да им се възстанови правото на собственост върху земеделски имоти. Когато с постановеното решение на компетентния административен орган изцяло е било уважено искането на заявителя, т.е. е било възстановено правото на собственост върху недвижимия имот, то тогава за това лице или за наследниците на бившия собственик не съществува никакъв правен интерес от атакуване на административния акт по съдебен ред. В настоящият случай, след като с Решение № 228-6-2/18.06.2021 г. на ОЗС-С. е възстановено правото на собственост върху нива в м.“Реката“ от 10.400 дка, то за касаторите, като наследници на Д. Т. Б. няма правен интерес от оспорване на това решение.

В мотивите на СРС по отношение на този имот се разглежда единствено въпросът относно същността на плана за земеразделяне и в частност, че не е задължително да има отреждане на имота в същата местност, в която се е намирал към момента на образуване на ТКЗС. Действително този имот е признат за възстановяване, като е индивидуализиран в местността „Могилище“ /“М.“/, а по плана за земеразделяне е в местността „Реката“. Това обстоятелство обаче по никакъв начин не обуславя правен интерес от обжалване на Решение № 228-6-2/18.06.2021 г. на ОЗС-С., доколкото не се оспорва начина на възстановяване на собствеността, а именно: касаторите не са претендирали това да се извърши по реда на чл.14, ал.1, т.1 ЗСПЗЗ- в съществуващи стари реални граници.

Доколкото ответната страна и заинтересованата страна В. Б. не претендират разноски, то такива не се присъждат. С оглед недопустимостта на жалбата на Р. Д. С., Н. Д. С., Д. С. С. и Л. Д. Т. срещу Решение № 228-6-2/18.06.2021 г. на ОЗС-С., разноски на касаторите не се дължат.

Така мотивиран и на основание чл.222, ал.1 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №9167 от 01.06.2023 г. по дело № 20211110151037 по описа на Софийски Районен съд 128-ми граждански състав в частта му, с която отхвърлена жалбата на Р. Д. С., Н. Д. С., Д. С. С. и Л. Д. Т. насочена срещу Решение № 228-6-1/18.06.2021 г. на ОСЗ -С., с което е отказано да бъде признато правото на собственост на

наследници на Д. Т. Б., върху нива от 14.000 дка, в м. "Севладица".

ОБЕЗСИЛВА Решение №9167 от 01.06.2023 г. по дело № 20211110151037 по описа на Софийски Районен съд 128-ми граждански състав в частта му, с която отхвърлена жалбата на Р. Д. С., Н. Д. С., Д. С. С. и Л. Д. Т. насочена срещу Решение № 228-6-2/18.06.2021 г. на ОЗС-С., в частта, в която е възстановеното право на собственост на наследници на Д. Т. Б. върху нива в м. "Реката" от 10.400 дка, като ПРЕКРАТЯВА производството в тази му част.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:.....

ЧЛЕНОВЕ: 1.....

2.....